

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Σπ. Σπυρίδη 33 – 39 Τ.Κ. 382 21 Βόλος
Τηλ. 24210-25297 fax 24210-25928 e-mail:info@ismagnesia.gr

Βόλος 30/04/2015

Δελτίο Τύπου

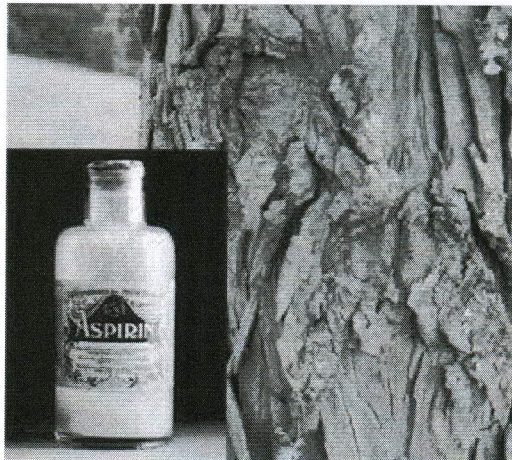
Ο Ιατρικός Σύλλογος Μαγνησίας ξεκινά μια σειρά εκδηλώσεων με θέματα σχετικά με την Ιστορία της Ιατρικής και της Θεραπευτικής στην Ελλάδα. Η πρώτη εκδήλωση θα γίνει σε συνεργασία με τον Οδοντιατρικό Σύλλογο του Νομού μας την **Τετάρτη 6 Μαΐου**, στο Βιβλιοπωλείο-Καφέ «Χάρτα» (Σκενδεράνη 16) και ώρα 8μμ. Θα περιλαμβάνει δύο ομιλίες. Η πρώτη με θέμα «Ένα ταξίδι στην Ιστορία της Ιατρικής και της Φαρμακολογίας με οδηγό την ασπιρίνη» θα γίνει από τον κ. Γρηγόρη Τσουκαλά, γιατρό, διδάκτορα της Ιστορίας της Ιατρικής και Επιστημονικό συνεργάτη του Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στην ομιλία του αυτή ο κ. Τσουκαλάς με αφορμή την πορεία της ασπιρίνης από το εκχύλισμα της ιτιάς μέχρι το συνθετικό ακετυλοσαλικυλικό οξύ, θα παρουσιάσει ένα μακρύ ταξίδι στη φαρμακευτική ιστορία, με ενδιάμεσους σταθμούς που χαρακτήρισαν την ίδια την ιστορία της ιατρικής και της φαρμακολογίας. Η δεύτερη ομιλία με θέμα «*Διονύσιος Πύρρος ο Θετταλός*» θα γίνει από τον κ. Μάρκο Σγάντζο, Επίκουρο Καθηγητή Ανατομίας του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και θα παρουσιάσει την πολυσύνθετη προσωπικότητα του Αρχιμανδρίτη ιατρού Διονύσιου Πύρρου, από την Καστανιά της Καλαμπάκας, που έζησε στο πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα και σε όλη του η ζωή παρακινήθηκε από την αναζήτηση της γνώσης.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας στη διεύθυνση: <http://www.ismagnesia.gr>

Η είσοδος για το κοινό είναι ελεύθερη.

Ένα ταξίδι στην ιστορία της ιατρικής και της φαρμακολογίας με οδηγό την Ασπιρίνη

Γρηγόρης Τσουκαλάς, γιατρός, διδάκτωρ της Ιστορίας της Ιατρικής, Επιστημονικός συνεργάτης του Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Από το εκχύλισμα της ιτιάς μέχρι με το συνθετικό ακετυλοσαλικυλικό οξύ, η ασπιρίνη διένυσε ένα μακρύ ταξίδι στη φαρμακευτική ιστορία με ενδιάμεσους σταθμούς που χαρακτήρισαν την ίδια την ιστορία της ιατρικής και της φαρμακολογίας. Οι Βαβυλώνιοι, οι Αιγύπτιοι και οι Κινέζοι, χρησιμοποίησαν το εκχύλισμα από τον κονιορτοποιημένο κορμό της ιτιάς ως ανακουφιστικό παυσίπονο, αντιπυρετικό, αντιγριπικό, αλλά και ενάντια στις αιμορραγίες και τη βρογχοκήλη. Οι αρχαίοι Έλληνες το χρησιμοποίησαν ευρύτατα. Ο Ιπποκράτης (περ. 460-370 π.Χ.), ο Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.), ο Θεόφραστος (371-287 π.Χ.), ο Διοσκουρίδης (περ. 40-90 μ.Χ.), ο Αέτιος (περ. 5ος-6ος αιώνας μ.Χ.) έχουν καταγράψει τις ιατρικές του ιδιότητες. Η γνώση αυτή πέρασε και στη Ρωμαϊκή επικράτεια, όπου η χρήση του ήταν πολύ έντονη στη στρατιωτική ιατρική. Πολλούς αιώνες αργότερα, το 1763, ο Edmund Stone (1702-1768) χρησιμοποιεί για πρώτη φορά στη Δυτική Ευρώπη την ιτιά ως αντιπυρετικό. Το 1831 ο Johann Pagenstecher, ένας Ελβετός φαρμακοποιός, διαχέει στη σαλικυλαλδεΐδη με έγχυση εκχύλισμα από τα άνθη του φυτού Σπειραία (Φιλιπενδούλα) και το στέλνει στο Γερμανό χημικό Karl Jacob Löwig (1803-1890 μ.Χ.), ο οποίος με οξείδωση παράγει τελικά το σαλικυλικό οξύ. Το 1853 ο Γάλλος χημικός Charles Frederick Gerhardt (1816-1856 μ.Χ.) συνένωσε το σαλικυλικό νάτριο με το ακετυλοχλωρίδιο συνθέτοντας μια εντελώς νέα ουσία, το "ακετυλοσαλικυλικό οξύ". Η δυσκολία όμως του εγχειρήματος τον απέτρεψε από περαιτέρω ενασχόληση. Το 1897 ο Felix Hoffmann (1868-1946 μ.Χ.), στο εργοστάσιο της

Bayer, συνθέσει το πρώτο δείγμα του ακετυλοσαλικυλικού ανυδρίτη και το ελέγχει χορηγώντας το στον πατέρα του για την ανακούφιση του από ρευματικούς πόνους. Ο Arthur Eichengrün (1867-1949 μ.Χ.), συνάδελφος του Hoffmann αυτό-χορηγεί την ουσία και συγγράφει για τις ιδιότητες του. Τελικά όμως ο Heinrich Dresser (1860-1924 μ.Χ.), διευθυντής του τμήματος φαρμάκων, δημοσιεύει άρθρο μόνο με το δικό του όνομα, κατηλεόμενος τη δουλειά των υφισταμένων του. Ο χημικός Fabrik von Heyden (1838-1926 μ.Χ.) το 1897 συνέθετε επίσης ακετυλοσαλικυλικό οξύ, χωρίς όμως να το κατοχυρώσει. Το 1900 η ασπιρίνη γίνεται η πρώτη υδροδιαλυτή ταμπλέτα και το 1915 παράγεται για πρώτη φορά σε μορφή. Με τη λήξη του Α Παγκοσμίου Πολέμου έπεσε η πατέντα ως πολεμική αποζημίωση. Το 1918 η υπέρ-δοσολογία της ασπιρίνης για την καταπολέμηση της Ισπανικής γρίπης, οδήγησε όπως αργότερα διαπιστώθηκε σε αντίθετα αποτελέσματα, αν και την εποχή εκείνη θεωρήθηκε περίπου πανάκεια. Στη συνέχεια η ίδια η ασπιρίνη κέρδισε το δικό της πόλεμο, ανάγοντας το φαρμακευτικό μάρκετινγκ σε ρυθμιστή της εμπορικής προώθησης ενός φαρμακευτικού σκευάσματος. Η ασπιρίνη μετατράπηκε σε αντιφλεγμονώδες, αντιθρομβωτικό και τέλος σε συνδυασμό με βιταμίνη C προωθήθηκε ως «γρίπο-προστατευτικό», εξαντλώντας κάθε δυνατότητα χρήσης, αποκτώντας τον τίτλο του πιο διαδεδομένου φαρμάκου στην ιστορία της ιατρικής.

Διονύσιος Πύρρος ο Θετταλός

Σγάτζος Μάρκος, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Ανατομίας, Ιατρικό Τμήμα Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο αρχιμανδρίτης Διονύσιος Πύρρος ο Θετταλός από την Καστανιά της Καλαμπάκας υπήρξε γιατρός και ιατροδιδάσκαλος, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Παβίας. Έζησε στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα και όλη του η ζωή παρακινήθηκε από την αναζήτηση της γνώσης. Η πορεία του επηρεάστηκε πολύ από το ότι ήταν κληρικός με αποτέλεσμα οι Γερμανοί να τον απορρίπτουν στο νεοσύστατο βασίλειο της Ελλάδος. Επίσης πίστευε ότι "η γνώση και οι μαθήσεις" ήταν απαραίτητες για το νέο ελεύθερο κράτος και προσπάθησε με όλη του τη θέρμη οι έλληνες να μάθουν τις επιστήμες.

Ήταν μια πολυσύνθετη προσωπικότητα. έγραψε βιβλία θεολογικά, αστρονομικά, γεωγραφικά, μαθηματικά και ιατρικά.

Μεταξύ αυτών:

"Βοτανική Πρακτική"

"Εγκόλπιον των ιατρών"

"Φαρμακοποιία Γενική"

"Γεωγραφία"

"Αστρονομία" και άλλα

Χάραξε χάρτες, ίδρυσε βοτανικό κήπο, εργοστάσιο χαρτοποιίας (1827), μουσείο ορυκτολογίας.

Η πορεία της Ιατρικής και Θεραπευτικής στον χρόνο

Τετάρτη 6 Μαΐου 2015, ώρα 8μμ

Βιβλιοπωλείο-Καφέ «Χάρτα», Σκενδεράνη 17

Εκδήλωση του
Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας
σε συνεργασία με τον Οδοντιατρικό Σύλλογο

«Ένα ταξίδι στην ιστορία της ιατρικής και της φαρμακολογίας με οδηγό την Ασπιρίνη»

*Γρηγόρης Τσουκαλάς, γιατρός, διδάκτωρ της Ιστορίας της
Ιατρικής, Επιστημονικός συνεργάτης του Εργαστηρίου Ιστορίας
της Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

«Διονύσιος Πύρρος ο Θετταλός»

*Σγάτζος Μάρκος, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Ανατομίας,
Ιατρικό Τμήμα Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*